

WELKE HOORT ERBIJ?

Vooraf

We beschrijven dit keer twee spellen met dezelfde spelregels. Het één richt zich op meetkundige figuren en het ander op de getallenrij van 1 tot en met 10. Beide spelletjes zijn kort en eenvoudig te spelen door kinderen vanaf halverwege groep 2 en begin groep 3, maar ook door kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong in groep 1 of begin groep 2.

Korte beschrijving van de spellen

Het spel met meetkundige figuren is bekend onder de naam *Welke vorm ontbreekt?*¹. Het spel met de getallen 1 tot en met 10 heet *Alle tien gezien!*²

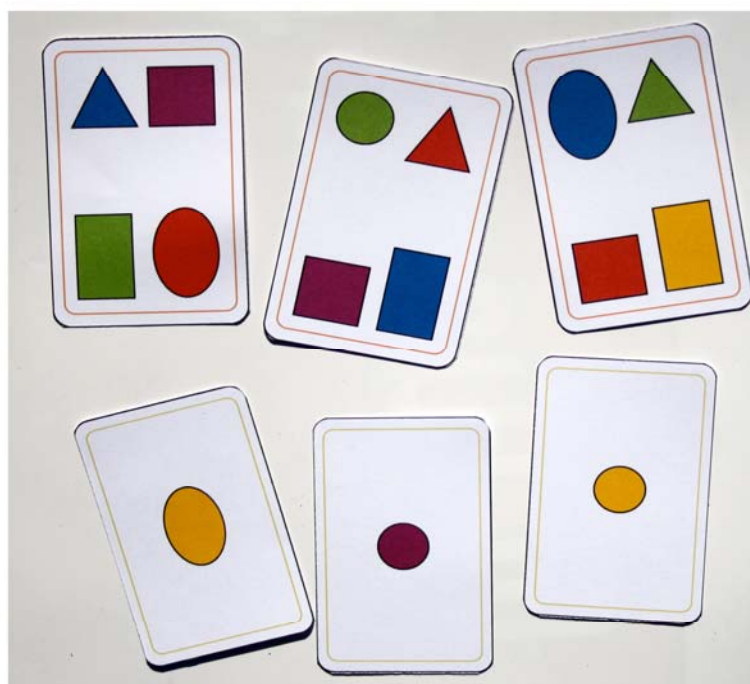
Welke vorm ontbreekt?

'*Welke vorm ontbreekt?*' bevat twee setjes van tien kaarten:

Tien kaarten met daarop vier meetkundige figuren met elk een andere kleur.

En tien kaarten, waarop één meetkundig figuur in een van de vijf kleuren staat afgebeeld. De bedoeling is dat spelers setjes zoeken, waarop samen vijf verschillende meetkundige figuren (ovaal, rondje/cirkel, vierkant, rechthoek, driehoek) staan én die ook allemaal verschillen van kleur (rood, geel, groen, paars, blauw).

De kaarten met vier figuren komen op een stapel op tafel te liggen met de figuren naar beneden. De andere kaarten komen verspreid op tafel te liggen, met de figuur zichtbaar. Speler 1 draait de bovenste kaart van de stapel. Zo snel mogelijk zoeken alle spelers uit welk meetkundig figuur met de juiste kleur ontbreekt op die kaart en tikken op die kaart op tafel. Ze moeten daarbij

zowel op de figuur letten als op de kleur van de figuur.

Zo zie je in de afbeelding dat op de kaart links boven de cirkel (het rondje) en de kleur geel ontbreken. De kaart met de gele cirkel hoort er dus nog bij! De speler die als eerste de correcte kaart aantikt moet uitleggen waarom hij gelijk heeft. Is het juist, dan mag hij de kaart van de stapel houden. (Let op: de kaart met de gele cirkel blijft wel liggen!) Deze speler draait vervolgens een nieuwe kaart om van de stapel. Zo spelen de spelers door tot de stapel op is. Wie aan het eind van het spel de meeste kaarten heeft, is winnaar.

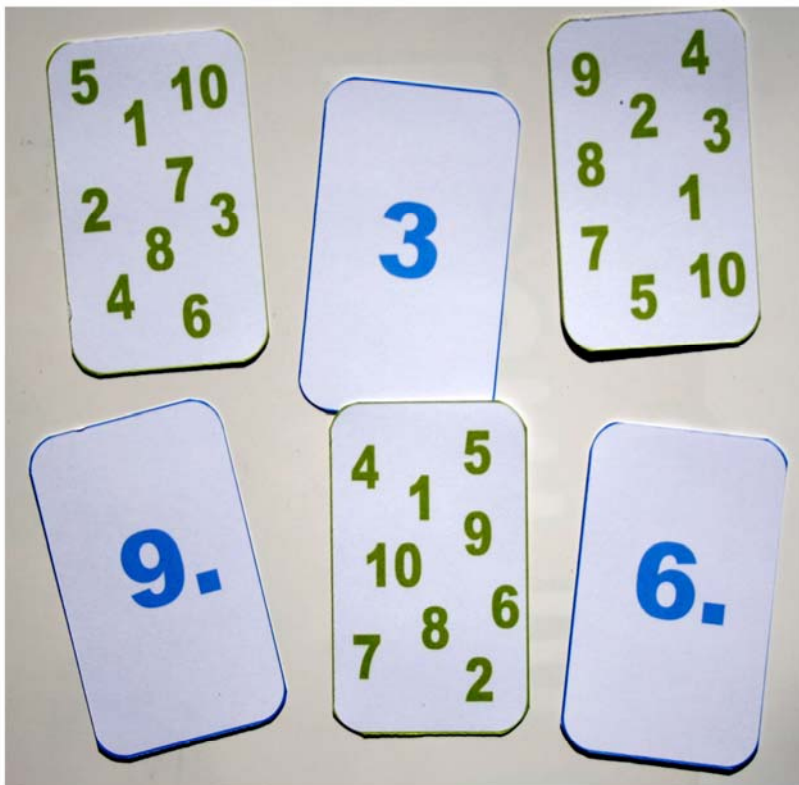
Alle tien gezien!

'*Alle tien gezien!*' bestaat uit tien kaarten met groene getallen en tien kaarten

met blauwe getallen. De spelers leggen de kaarten met de blauwe getallen, verdeeld over de tafel, zodat alle getallen goed te zien zijn. De kaarten met de groene getallen erop worden geschud en op een stapel gelegd, met de getallen naar beneden.

Op iedere kaart op de stapel staan negen getallen uit de getallenrij van 1 tot en met 10. Op elke kaart ontbreekt één getal. Op welke kaart op tafel staat het ontbrekende getal?

De speler die begint draait de bovenste kaart van de stapel om. Zodra dit gedaan is zoeken de spelers zo snel mogelijk het ontbrekende getal. Als een speler de kaart met het missende getal ziet, tikt hij op die kaart. Hij moet uitleggen waarom het de goede kaart

is. Als het antwoord goed dan krijgt de speler de omgedraaide kaart van de stapel. Klopt het niet, dan zoeken de spelers verder. Alle open kaarten op tafel blijven liggen.

De speler die de kaart heeft gewonnen draait een nieuwe kaart van de stapel. Zo spelen de spelers door tot alle kaarten van de stapel op zijn. Wie dan de meeste kaarten heeft verzameld, is winnaar.

Welke vorm ontbreekt?/ Alle tien gezien! en rekenen-wiskunde

Bij *Welke vorm ontbreekt?* staat onderscheiden, herkennen en benoemen van eenvoudige meetkundige figuren centraal: driehoek, vierkant, rechthoek en cirkel of rondje. Daarnaast is de ovaal toegevoegd. Deze is wat minder belangrijk voor jonge kinderen. Daarnaast oefenen de kinderen in de namen van de kleuren rood, geel, groen, blauw en paars. Ook ligt de nadruk op logisch redeneren: de kinderen moeten analyseren welke figuur ontbreekt en ook nagaan welke kleur die figuur moet hebben. Ze kunnen daarbij verschillende strategieën hanteren van 'trial and error' (kaarten op tafel bekijken en bedenken: kan het die zijn?)

tot en met puur redeneren: welk figuur ontbreekt, welke kleur ontbreekt, dus die kaart moet ik zoeken. Bij het uitleggen waarom het kaartje het enige juiste is, gebruiken de kinderen de namen van de figuren en de kleurnamen.

Bij *Alle tien gezien!* gaat het om het herkennen en benoemen van de getal-symbolen, het kennen van de telrij en de volgorde van de getallen in de getal-rij. Ook hier komt het logisch redeneren weer naar voren. Strategieën die kinderen kunnen gebruiken zijn werken via 'trial and error', of de getal-rij opzeggen, kijkend naar de groene getallen op de kaart en zo ontdekken welk getal ontbreekt. Er zijn natuurlijk meer en minder handige strategieën.

Variëren naar niveau

U kunt beide spellen makkelijker of moeilijker maken en daardoor differentiëren in de groep óf een kind helpen tot niveauverhoging. We geven enkele varianten.

Welke vorm ontbreekt?:

Eenvoudiger:

- Let alleen op de vorm, niet op de kleur
- Beperk het aantal kaarten (neem bijvoorbeeld de helft)

- Laat het benoemen van de meetkundige figuren achterwege

Moeilijker

- Leg de kaarten met één figuur op een stapel en verspreid de andere kaarten over de tafel.

Alle tien gezien!

Eenvoudiger

- Neem de helft van de kaarten (bijvoorbeeld de kaarten met de getallen 1 t/m 5 en de bijbehorende getallenkaarten)

Moeilijker

- Leg de kaarten met blauwe getallen op een stapel en verspreid de kaarten met de groene getallen over de tafel

Iets voor de rekenles?

Zowel *Welke vorm ontbreekt?* als *Alle tien gezien!* zijn twee kleine, eenvoudige spelletjes die in korte tijd door jonge kinderen gespeeld kunnen worden en die ze, als ze het spel kennen, ook prima zelf samen kunnen spelen. Daarnaast kunt u de spelletjes gebruiken om een kind extra te stimuleren op de rekenaspecten zoals die hiervoor genoemd zijn.

Gegevens

Materiaal: Bij beide spellen zijn twee kopieerbladen beschikbaar die gratis te downloaden zijn via www.volgens-bartjens.nl

Doelgroep: Groep (1) 2 en 3

Aantal spelers: 2-3

Duur: ± 6 minuten per ronde

Zie ook www.rekenspel.slo.nl en www.volgens-bartjens.nl

Noten

1. Dit spel komt uit 'Als kleuters leren meten' (CPS). Op de werbsite www.volgens-bartjens.nl kunt u de kopieerbladen met de kaarten voor dit spel gratis downloaden.
2. Zie www.rekenspel.slo.nl, hier (maar ook op www.volgens-bartjens.nl) zijn de kopieerbladen met de kaarten gratis te downloaden.

Lees meer op:
www.volgens-bartjens.nl

